

02:46 **Jong moederschap hindert carrière**

ACHTERGROND *Van onze verslaggeefster Margreet Vermeulen*

amsterdam - De slogan 'Een slimme meid krijgt haar kind op tijd' stamt uit 1991, maar nog altijd is Nederland koploper oude moeders. Van de Nederlandse vrouwen krijgt 45 procent een kind op of na haar dertigste. Bijna 13 procent is zelfs ouder dan 35. Is dat erg? En moet de overheid ingrijpen?

De Raad voor de Volksgezondheid & Zorg (RVZ) komt er niet goed uit. Het woensdag gepubliceerde rapport *Uitstel van ouderschap* bevat een dubbele boodschap. Medisch gezien luidt het advies: als je kinderen wilt, krijg ze dan voor je dertigste. Maar maatschappelijk gezien is de boodschap: vroege moeders zijn een dief van hun eigen portemonnee.

Vrouwen tot 30 jaar hebben 85 tot 90 procent kans op een succesvolle zwangerschap binnen een jaar. Op hun 35ste is die kans gezakt naar 65 procent. De cijfers zijn bekend, maar volgens gynaecoloog Didi Braat, lid van de van de RVZ, zien de moeders in spe het te weinig als een probleem.

Men is zich te weinig bewust van het risico dat uitstel kan leiden tot noodgedwongen afstel. En men vertrouwt ten onrechte op technieken als ivf om de natuur een handje te helpen. Maar ivf is geen wondermiddel, schrijft de RVZ. De helft van de paren die eraan beginnen, krijgt een kind. De andere helft dus niet.

In maatschappelijk opzicht is het uitstel van het moederschap volstrekt logisch. Het opleidingspeil stijgt. Dus vrouwen volgen langer onderwijs. Daarna willen ze genieten van hun vrijheid. Tenminste, dat zegt 55 procent van de vrouwen die met 30 jaar nog geen kinderen hebben. Ze zoeken eerst een stabiele partner (25 procent), en willen werkervaring opdoen (28 procent). 'Allemaal rationele afwegingen', vindt Joop Schippers, hoogleraar arbeids- en emancipatie-economie en een van de auteurs van het rapport. Schippers: 'Vrouwen die laat kinderen krijgen, ontvangen gedurende hun hele leven 20 tot 40 procent meer loon en pensioen dan vrouwen die op jonge leeftijd hun carrière onderbreken. De werkgever investeert minder in jonge moeders dan in vrouwen die eerst hun ziel en zaligheid in het bedrijf hebben gelegd.'

Volgens Schippers dienen we de keuze van vrouwen serieus te nemen. 'Het moederschap moet tegenwoordig concurreren met heel veel andere leuke dingen in het leven.'

Bovendien is er grote scepsis over de invloed van overheidsmaatregelen op de keuze voor het moederschap en het kindertal. In Duitsland is de kinderbijslag tussen 1990 en 2002 verzesvoudigd. Het geboortecijfer bleef even laag als het was.

Er is zelfs twijfel aan het succes van het Zweedse model om de combinatie moederschap en carrière te vergemakkelijken. 'Iedereen ging er altijd gemakshalve van uit dat Zweden een relatief hoog geboortecijfer heeft dankzij het kindvriendelijke beleid. Maar misschien is het wel andersom en heeft Zweden gewoon een kindvriendelijke cultuur', aldus Schipper.

Tot slot worden Nederlandse vrouwen weliswaar op late leeftijd moeder, maar qua kindertal (1,7 kind per vrouw) zijn we weer een middenmoter in Europa, waardoor de bevolkingsaanwas niet snel een politiek thema zal worden. Het krijgen van kinderen en het moment waarop, blijft de keuze van de individuele vrouw.